

1

Mudvi, aš ir Bobė, susipažinome su Melisa mieste per poezijos vakarą, kur kartu skaitėm eiles. Melisa mus fotografavo lauke: Bobė rūkė, o aš dešine ranka droviai spaudžiau kairį riešą, lyg baimindamasi, kad neatitrūktų plaštaka. Melisa fotografavo dideliu profesionaliu fotoaparatu ir specialiame dėkle laikė daugybę skirtingų objektyvų. Fotografuodama ji plepėjo ir rūkė. Daug šnekėjo apie mūsų pasirodymą, o mes kalbėjom apie jos darbus, kuriuos buvom mačiusios internete. Apie vidurnaktį baras užsidarė. Ėmė lyti ir Melisa pasikvietė mus pas save išgerti.

Visos įsitaisėm ant užpakalinės taksi sėdynės ir suskatom segtis diržus. Bobė sėdėjo vidury pasisukusi į Melisą, kad galėtų bendrauti, tad mačiau jos sprandą ir mažytę šaukšto formos ausį. Melisa pasakė vairuotojui adresą Mankstaune, o aš nusigrėžiau į langą. Iš radijo sklido balsas, tariantis žodžius: septintasis dešimtmetis... popsas... klasika. Paskui nuskambėjo šaukinys. Jaudinausi, nes lankytis svetimuose namuose man atrodė iššūkis, mintyse kūriau komplimentus ir tinkamas veido išraiškas, kad pasirodyčiau esanti žavi.

Tai buvo sublokuotas raudonų plytų namas, prie jo augo platanas. Gatvės žibinto šviesoje medžio lapai atrodė oranžiniai,

lyg dirbtiniai. Labai mėgau apžiūrinėti svetimus būstus, ypač šiek tiek žinomų žmonių, tokių kaip Melisa. Nusprendžiau viską įsidėmėti, kad vėliau galėčiau kitiems draugams papasakoti apie jos namus, o Bobė man pritartų.

Kai Melisa mus įleido, nedidukas rusvas spanielis atskuodė koridoriu ir pratrūko loti. Prieškambaryje buvo šilta, degė šviesos. Prie durų stovėjo žemas staliukas, kur kažkas buvo palikęs krūvelę grynujų, plaukų šepetį ir atsuktą lūpdažį. Virš laiptų kabojo Modiljanio kopija – nuoga besiilsinti moteris. Man dingtelėjo, kad tai didžiulis butas, bemaž namas. Čia galėtų gyventi šeima.

Turim svečių, į koridorių šūktelėjo Melisa.

Niekas nepasirodė, tad mes paskui ją nusekėm į virtuvę. Prisimenu, pamačiau didelį tamsų medinį dubenį, prikrautą prinokusių vaisių, paskui pastebėjau stiklinę oranžeriją. Turtuoliai, pamaniau sau. Tuo metu nuolat mąstydavau apie turtuolius. Šuo paskui mus atitipeno į virtuvę ir apšniukštinėjo mums kojas, bet Melisa apie jį nieko nepasakė, taigi ir mes tylėjom.

Vyno, pasiūlė Melisa. Baltojo ar raudonojo?

Ji pripylė dubens dydžio taures ir mes susėdom aplink žemą staliuką. Melisa pasiteiravo, kaip pradėjom kartu rengti pasirodymus. Tuo metu buvom baigusios trečią kursą, nors eiles skaitydavom dar mokykloje. Buvo gegužės pabaiga, egzaminai išlaikyti.

Fotoaparata Melisa buvo pasidėjusi ant staliuko ir kartais ji pasiėmusi padarydavo nuotrauką, tada papriekaištaudavo sau esanti darboholikė. Ji prisidėgė cigaretę ir nukratė pelenus į, mano akimis, kičinę stiklinę peleninę. Namuose visiškai nebuvo justi dūmų kvapo, tad pasvarsčiau, ar ji paprastai rūko viduje, ar lauke.

Susiradau naujų draugių, tarė ji.

Tarpduryje stovėjo jos vyras. Sveikindamasis su mumis kilstelėjo ranką, o šuo ėmė cypiti, inkšti ir lakstyti ratais.

Tai Fransė, tarė Melisa. O čia Bobė. Jos poetės.

Vyras išsiėmė iš šaldytuvo buteliuką alaus ir atsidarė jį į stalviršį.

Eikš, prisėsk prie mūsų, pakvietė Melisa.

Mielai prisėsčiau, atsakė jis, bet verčiau pamėginsiu numigti prieš skrydį.

Šuo užšoko ant virtuvės kėdės šalia jo ir jis išsiblaškęs paglostė jam galvą. Vyras paklausė Melisos, ar pašėrė šunį, ši atsakė nešėrusi. Jis paėmė šunį ant rankų, leido aplaižyti kaklą ir smarką. Pažadėjo pašerti, tada išėjo iš virtuvės.

Rytoj Nikas filmuojasi Kardife, paaiškino Melisa.

Mes jau žinojom, kad jos vyras aktorius. Jiedu su Melisa dažnai būdavo fotografuojami per įvairius renginius ir mūsų draugų draugai juos pažinojo. Jis buvo gražaus didelio veido ir atrodė, kad galėtų lengvai pasikišti Melisą po pažastimi, o kita ranka apsiginti nuo užpuolikų.

Jis labai aukštas, tarė Bobė.

Melisa šyptelėjo, lyg „aukštas“ būtų eufemizmas, reiškiantis ką nors nebūtinai gražaus. Užsimezgė pokalbis, trumpai padiskutavome apie vyriausybę ir Katalikų bažnyčią. Melisa paklausė, ar mudvi tikinčios, atsakėm, kad ne. Ji papasakojo, kad bažnytinės iškilmės, tarkim, laidotuvės ar vestuvės, jai atrodo „raminančios ir guodžiančios“. Jos bendruomeniškos, tarė ji. Maloniai nuteikia neurotišką individualistą. Be to, mokiausi vienuolyno mokykloje, taigi dar prisimenu daugumą maldų.

Mes lankėme vienuolyno mokyklą, tarė Bobė. Ji mus sugadino.

Melisa išsišiepusi paklausė: kaip?

Na, aš pasidariau lesbietė, tarė Bobė. O Fransė – komunistė.

Beje, nemanau, kad prisiminčiau bent vieną maldą, pridūriau.

Ilgai sėdėjom, šnekučiavomės ir gėrėm. Prisimenu, pakalbėjom apie poetę Patriciją Lokvud, kuria žavėjomės, taip pat apie

tai, ką Bobė niekinamai vadino „užmokesčio lygiavos feminizmu“. Po kiek laiko pavargau ir apsinešiau. Nebesugalvojau, ką šmaikštaus pasakyti, sunkiai sekėsi nutaisyti minas, įrodančias, kad turiu humoro jausmą. Man regis, daug juokiausi ir linkčiojau galvą. Melisa pasisakė rašanti naują esė knygą. Pirmąją Bobė buvo skaičiusi, o aš ne.

Ta buvo prasta, tarė man Melisa. Palauk, kol išeis naujoji.

Apie trečią valandą ji išgrūdo mus į laisvą kambarį, pasakė, kaip smagu buvo susipažinti ir kaip džiaugiasi, kad liekam narkvoti. Kai atsigulėm į lovą, pažiūrėjau į lubas ir pasijutau girtutėlė. Kambarys sukosi ratu trumpais nuosekliais postūmiais. Kai tik akys prisitaikydavo prie vieno sukimosi, tuoj pat prasidėdavo kitas. Paklausiau Bobės, ar ir jai tas pats, ir ji atsakė, kad ne.

Ji šauni, ar ne, paklausė Bobė. Melisa.

Man ji patiko, atsakiau.

Koridoriuje girdėjome jos balsą ir žingsnius iš kambario į kambarį. Kartą sulojus šuniui ji kažką riktelėjo, paskui nuskambėjo jos vyro balsas. Tada užmigom. Negirdėjom, kaip jis išėjo.

/

Mudvi su Bobe susipažinome pagrindinėje mokykloje. Andai Bobė buvo labai įžūli ir dažnai likdavo po pamokų už netinkamą elgesį, kuris mūsų mokykloje buvo vadinamas „trukdymu mokymui ir mokymuisi“. Kai mums buvo šešiolika, ji prasivėrė nosį ir pradėjo rūkyti. Niekas jos nemėgo. Kartą ji buvo laikinai pašalinta iš mokyklos už tai, kad ant sienos prie Nukryžiuotojo gipso liejinio užrašė „velniop patriarchatą“. Po šio įvykio ji nesulaukė bendraamžių palaikymo. Bobė buvo laikoma pasipūtėle. Netgi aš turėjau pripažinti, kad tą savaitę, kai jos nebuvo, mokymas ir mokymasis vyko daug sklandžiau.

Kai mums buvo septyniolika, turėjome dalyvauti labdarin-guose šokiuose mokyklos aktų salėje, kur apdužęs veidrodis kamuolys ant lubų ir užkaltų langų metė spindulius. Bobė vil-kėjo ploną vasarinę suknelę ir atrodė lyg nesišukavusi. Ji buvo stulbinamai graži, taigi žmonėms būdavo sunku nekreipti į ją dėmesio. Pasakiau, kad man patinka jos suknelė. Ji man davė degtinės iš kolos butelio ir paklausė, ar kitos mokyklos patalpos užrakintos. Mes patikrinom į užpakalinius laiptus vedančias duris ir pamatėm, kad jos atrakintos. Šviesos buvo išjungtos, viršuje tuščia. Pro grindis skverbėsi muzika it svetimo telefono skambučio garsas. Bobė man davė dar degtinės ir paklausė, ar man patinka merginos. Prie jos buvo labai lengva vaizduoti nerūpestingą. Žinoma, atsakiau.

Draugaudama su Bobe nieko neišdaviau. Kitų artimų drau-gų neturėjau, per pietus mokyklos bibliotekoje viena skaityda-vau vadovėlius. Man patiko ir kitos mergaitės, leisdavau joms nusirašyti namų darbus, bet jaučiausi vieniša ir neverta tikros draugystės. Sudarinėjau sąrašus, ką norėčiau savyje pakeisti. Kai mudvi su Bobe ėmėm susitikinėti, viskas pasikeitė. Niekas nebeprašydavo nusirašyti. Per ilgąją pertrauką mudvi susikibu-sios už rankų vaikščiodavom po automobilių aikštelę, o žmonės piktai grėždavosi nuo mūsų. Buvo linksma – pirmą kartą iš ti-krųjų buvo linksma.

Po pamokų gulėdavom jos kambaryje, klausydavomės mu-zikos ir šnekėdavomės apie tai, kodėl patinkam viena kitai. Tai būdavo ilgi, jausmingi pokalbiai, ir man jie atrodė tokie reikš-mingi, kad vakarais iš atminties užsirašydavau kai kuriuos epi-zodus. Kai Bobė kalbėdavo apie mane, jausdavausi lyg pirmą kartą pamačiusi save veidrodyje. Pradėjau uoliai domėtis savo veidu ir kūnu, nors anksčiau to nedariau. Klausinėdavau Bobės, pavyzdžiui, ar mano kojos ilgos? Ar trumpos?

Per mokyklos baigimo šventę kartu deklamavom eiles. Kai kurie tėvai verkė, bet mūsų bendraklasiai tik žiopsojo pro akty salės langus ar tyliai plepėjo. Po kelių mėnesių, kartu praleidusios daugiau nei metus, mudvi su Bobe išsiskyrėm.

/

Melisa užsimanė parašyti apie mus straipsnį. Atsiuntė elektroninį laišką ir paklausė, ar man tai būtų įdomu, dar prikabino prie baro darytas nuotraukas. Būdama viena savo kambaryje atsidarčiau aplanką ir išskleidžiau nuotrauką per visą ekraną. Bobė, dešinėje rankoje laikydama cigaretę, kaire pašydama kailinę apykaklę, šelmiškai žiūrėjo į mane. Aš šalia jos atrodžiau nuobodė ir nuobodžiaujanti. Pamėginau įsivaizduoti savo vardą straipsnyje, užrašytą *Serif* šriftu storomis kojulėmis. Nusprendžiau kitą kartą sutikusi Melisą pasistengti padaryti geresnį išpūdį.

Bobė man paskambino beveik iškart, kai tik atėjo elektroninis laiškas.

Matei nuotraukas, paklausė ji. Man regis, aš ją įsimylėjau.

Vienoje rankoje laikydama telefoną, kita pasididinau Bobės veidą. Nuotrauka buvo kokybiška, bet aš didinau tol, kol išryškėjo taškeliai.

O gal tu tik įsimylėjusi savo veidą, paklausiau.

Jei turiu gražų veidą, dar nereiškia, kad esu narcisistiška.

Nuleidau tai negirdomis. Tebespoksojau į nuotrauką. Žinojau, kad Melisa rašo keliems dideliems literatūros tinklalapiams ir jos kūriniai plačiai pasklinda internete. Ji parašė garsią esė apie „Oskarus“, kurią kasmet visi iš naujo paskelbia artėjant apdovanojimų ceremonijai. Kartais ji kuria apybraižas apie vietos dailininkus, pardavinėjančius savo darbus Graftono gatvėje, ar gatvės muzikantus. Jas visada lydi puikios teminės nuotraukos – labai žmogiškos ir „charakteringos“. Sumažinau

nuotrauką iki pradinio dydžio ir pamėginau pažiūrėti į savo veidą taip, lyg būčiau svetimas žmogus, pirmą kartą išvydęs jį internete. Veidas buvo apskritas, baltas, antakiai lyg pasukti skliaustai, akys nukreiptos į šalį ir beveik užmerktos. Netgi aš mačiau, kad turiu charakterį.

Atrašėm, kad nuotraukos mums labai patiko, ir Melisa mus pakvietė pavakarieniauti, pasišnekėti apie darbą ir dar pasifotografuoti. Ji paklausė, ar galėčiau duoti kelis eilėraščius, ir aš jai nusiunčiau tris ar keturis geriausius. Mudvi su Bobe ilgai diskutavome, ką Bobei vilktis einant į vakarienę, vaizduodamos, kad tariamės dėl abiejų aprangos. Gulėjau savo kambaryje ir stebėjau ją, žiūrinčią į save veidrodyje, kritiškai dėliojančią plaukų sruogas.

Tai sakai, įsimylėjai Melisą, tariau.

Pamečiau dėl jos galvą.

Juk žinai, kad ji ištekėjusi.

Manai, aš jai nepatinku, paklausė Bobė.

Ji prisidėjo mano baltus šukuotinės medvilnės marškinėlius ir apsižiūrėjo.

Kaip tu nori jai patikti, paklausiau. Ir apskritai, rimtai kalbi ar juokauji?

Iš dalies rimtai. Manau, aš jai patinku.

Taip, kad galėtumėt užmegzti nesantuokinį romaną?

Bobė tik nusijuokė. Bendraudama su kitais žmonėmis paprastai numanau, į ką žiūrėti rimtai, į ką ne, bet su Bobe tai neįmanoma. Niekada neatrodo, kad ji būtų visiškai rimta arba tik juokautų. Taigi išmokau su dzenbudistiška ramybe priimti jos kalbamas keistynes. Žiūrėjau, kaip ji nusivelka savo palaidinę ir užsitempia baltus marškinėlius. Kaip rūpestingai raitojasi rankoves.

Gerai atrodau, paklausė ji. Ar siaubingai?

Gerai. Atrodai gerai.